



בש"פ 5767/20 - מדינת ישראל נגד יצחק אברג'יל, שמעון סבח, עופר בוהדנה, ישראל אוזיפה

בבית המשפט העליון

בש"פ 5767/20

בש"פ 5806/20

לפני: כבוד השופט מ' מזוז

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיבים בבש"פ 5767/20: 1. יצחק אברג'יל

2. שמעון סבח

3. עופר בוהדנה (פורמאלי בלבד)

המשיב בבש"פ 5806/20: ישראל אוזיפה

בקשה להארכת מעצר מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים),
התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: ג' באלול התש"ף (23.8.2020)

בשם המבקשת: עו"ד אופיר טישלר

בשם המשיב 1



בבש"פ 5767/20: עו"ד שמשון וייס; עו"ד לירז מאיר

בשם המשיב 2

בבש"פ 5767/20: עו"ד גלאון קפלנסקי; עו"ד ליגל יחזקאל

בשם המשיב בבש"פ 5806/20: עו"ד ניר שיינדרמן

החלטה

1. בקשות לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) להארכת מעצרם של המשיבים 1 ו-2 בבש"פ 5767/20 והמשיב בבש"פ 5806/20 (להלן בהתאמה: המשיבים; אברג'יל; סבח ו-אוזיפה) ב-150 ימים החל מיום 28.8.2020 ומיום 1.9.2020, בהתאמה, או עד למתן פסק דין בתפ"ח 31343-04-19 (תיק ישן 24984-07-15) בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם. לשם שלמות התמונה יצוין כי מעצרו של המשיב 3 בבש"פ 5767/20 הוארך בהסכמתו בהחלטה מיום 17.8.2020.

2. ביום 13.7.2015 הוגש נגד המשיבים ונאשמים נוספים כתב אישום רחב יריעה הכולל 13 אישומים שעניינם עבירות חמורות שבוצעו במסגרת פעילותו של ארגון פשיעה בינלאומי, בראשו עמד אברג'יל, בפרשה שזכתה לכינוי "פרשה 512". פרטי האישומים תוארו בהרחבה בהחלטות רבות קודמות של בית משפט זה, ואין צורך לחזור ולפרטם. בקליפת אגוז יצוין כי על-פי כתב האישום, היו ראשי ארגון הפשיעה וחבריו מעורבים, בין היתר, בביצוע מספר עבירות רצח וניסיונות לביצוע רצח של גורמים עברייניים עמם היו מסוכסכים, ניסיונות שהביאו גם לפציעתם ולמותם של חפים מפשע; וכן בעבירות אלימות חמורות אחרות; רכישה והחזקה של אמצעי לחימה; בעבירות של סחר, ייצוא, ייבוא והספקה של סמים בהיקפים גדולים מאוד של מאות מיליוני ₪; וכן בעבירות מס ועבירות של הלבנת הון.

אשר למשיבים בבקשות דנן. אברג'יל (נאשם 1 בכתב האישום) מואשם בעבירה של עמידה בראש ארגון פשיעה וכן בעבירות נוספות שבוצעו במסגרתו, שעיקרן: עבירות רצח וניסיון לרצח; סחר בינלאומי והספקה של סמים בהיקפים גדולים מאוד; עבירות אלימות חמורות; עבירות מס ועבירות של הלבנת הון. סבח (נאשם 10 בכתב האישום) מואשם בעבירות רצח ובעבירה של ניסיון לרצח; וכן עבירות של חבלה בכוונה מחמירה; פציעה בנסיבות מחמירות; גרימת חבלה של ממש וקשירת קשר לפשע. לאוזיפה (נאשם 4 בכתב האישום) מיוחסות עבירות של ניהול ארגון פשיעה; סיוע לאחר מעשה; סיוע לרצח; סיוע לפציעה בנסיבות מחמירות; גרימת חבלה של ממש וקשירת קשר לפשע; סחר בינלאומי והספקה של סמים בהיקפים גדולים מאוד. כאשר כל האמור לעיל מיוחס למשיבים כי נעשה על-ידם במסגרת ארגון פשיעה.



3. לצד כתב האישום הוגשה גם בקשה להארכת מעצרם של המשיבים עד לתום ההליכים נגדם, בגדרה נטען לקיומן של ראיות לכאורה לביסוס העבירות בהן הם מואשמים וכן לקיומן של עילות מעצר כנגדם. לאחר התדיינות ענפה הסכים אברג'יל ביום 27.3.2017 למעצרו עד תום ההליכים. ביום 2.5.2016 הורה בית המשפט המחוזי גם על מעצרו של סבח עד תום ההליכים (ערר שהוגש על החלטה זו נדחה בבש"פ 4398/16). באשר לאוזיפה, הורה בית המשפט על מעצרו בפיקוח אלקטרוני בשל חולשה ראייתית ביחס לחלק מהאישומים נגדו. ברם, ביום 2.6.2019 הפר אוזיפה את תנאי המעצר בכך שהעביר ארבע טבליות סם מסוכן אל אברג'יל באולם בית המשפט בו נשמעו הדיונים בתיק העיקרי בעניינם, ומעצרו בפיקוח אלקטרוני הומר למעצר מאחורי סורג ובריא.

4. נוכח התארכות ההליכים בתיק מורכב ומסועף זה, נדרש בית משפט זה להאריך את מעצרם של המשיבים מספר רב של פעמים. ההחלטות האחרונות להארכת מעצרם של המשיבים ניתנו על ידי השופט נ' סולברג: בעניינם של אברג'יל וסבח - ביום 10.4.2020, ובעניינו של אוזיפה - ביום 10.4.2020 (בש"פ 2128/20 ובש"פ 2120/20, בהתאמה).

5. אשר למהלך הדיונים בתיק העיקרי. לאחר עיכובים שנבעו בין היתר מההיקף יוצא הדופן של חומרי החקירה, ומחמת עיכובים הקשורים בייצוגם של הנאשמים, הוחלט ביום 9.8.2016 כי שמיעת הראיות תחל ביום 1.1.2017, וכי יתקיימו 3 ימי דיונים בשבוע, כאשר בהמשך תישקל האפשרות לקיים אף 4 ימי דיונים בשבוע, עד לסיום ההליך. בשל סוגיות הקשורות בייצוגם של אברג'יל נדחה מועד תחילת שמיעת הראיות ליום 5.2.2017, אך מכאן ואילך התקיימו דיוני ההוכחות באופן רציף ואינטנסיבי.

ביום 23.10.2018 הסתיימה פרשת התביעה, שכללה שמיעת 72 עדי תביעה, ולאחר שעדותם של 260 עדים נוספים התייתרה לנוכח הסכמות בין הצדדים. פרשת ההגנה נפתחה עם עדותו של אברג'יל ביום 16.12.2018, ועדויות כלל הנאשמים הסתיימו ביום 18.7.2019. ביום 8.9.2019 החלו להישמע עדויות עדי ההגנה, ובחודש מרץ 2020 הסתיים שלב שמיעת העדים והבאת הראיות בתיק.

בשלב זה הצדדים נדרשו להגיש סיכומיהם בכתב, וכן נקבעו 4 מועדים לשם השלמת טיעון בעל-פה במהלך חודש ספטמבר, ומועד חמישי שורין ככל ויידרש.

6. כעת מונחות לפני בקשות המדינה להארכת מעצרם של המשיבים ב- 150 ימים נוספים - בפעם ה- 16 וה- 17 עבור אברג'יל וסבח, ובפעם ה- 14 עבור אוזיפה. בבקשות נטען, בתמצית, כי הארכת המעצר מתחייבת נוכח מסוכנותם הרבה של המשיבים, הנלמדת מחומרת העבירות המיוחסות להם במסגרת פעילותו של ארגון פשיעה רב זרועות, וכן מעברם הפלילי המכביד. עוד מוסיפה המדינה, כי קיים חשש להימלטותם של המשיבים מן הדין ולשיבוש מהלכי משפט נוכח העונשים הכבדים הצפויים להם, ועל רקע עובדות כתב האישום המלמדות כי למשיבים "תשתית ואמצעים" המאפשרים הימלטות כאמור. לאור זאת, ובשים לב לנסיבות המיוחדות של התיק ולשלב בו מצוי המשפט, שקצב התקדמותו עד כה הוא משביע רצון, מבקשת המדינה כאמור להאריך את מעצר המשיבים ב- 150 ימים.



7. בדיון לפני חזר בא כוח המדינה על נימוקי הבקשות כאמור. כן צוין כי בינתיים הגישה המדינה וכן באי כוח הנאשמים את סיכומיהם, למעט אברג'יל, אשר ביקש ארכה של חודשיים להגשת סיכומיו. צוין כי בדיון שנקבע בבקשה זו מתח בית המשפט ביקורת על בקשת הדחייה ובסופו של דבר נקבע שהסיכומים יוגשו בכל מקרה לא יאוחר מסוף חודש ספטמבר. להערכת המדינה צפוי כי הכרעת הדין תינתן בתוך תקופת הארכת המעצר הנוכחית.

בא כוח אברג'יל טען כי לאחר 16 הארכות מעצר חל שינוי בנקודת האיזון המחייב שקילת חלופת מעצר, למרות השלב בו נתון ההליך. כן נטען שאין לזקוף לחובתו את הארכת המועד שביקש להגשת סיכומיו. כן נטען כי אין מקום להערכת המדינה לגבי מועד סיום המשפט, נוכח התבדות הערכות קודמות, וכאשר ממילא צפויים גם הליכי ערעור ממושכים. בא כוח סבח טען כי מסיכומי המדינה עולה שמעורבות מרשו באישום הרביעי, שהוא האישום העיקרי, מוגבלת. כן צוין כי מרשו הוא היחיד מבין הנאשמים אשר בעניינו לא ניתן תסקיר מעצר, והגיעה העת לשלוח אותו לתסקיר מעצר כדי לבחון בעניינו חלופת מעצר. בא כוח אוזיפה טען כי למרשו לא מיוחסת עבירת רצח אלא סיוע לרצח, וכי הוא היה במעצר בפיקוח אלקטרוני ללא הפרות אך הועבר למעצר מאחורי סורג וברח בעקבות אירוע הברחת הסם. נטען כי נוכח גילו ומצבו הבריאותי של אוזיפה, ולאור הזמן הרב הצפוי עד לסיומו של ההליך, כולל הליכי הערעור, יש מקום לחזור לגביו למתווה של חלופת מעצר לאחר תסקיר עדכני.

בתגובה, בהתייחס לאברג'יל, הפנה בא כוח המדינה לביקורת שמתח בית המשפט המחוזי על הבקשה לארכה מצדו להגשת סיכומיו. כן נטען בנוגע לכל המשיבים כי הליכי הערעור הצפויים כנטען אינם רלבנטיים להארכת המעצר המבוקשת, שכן ככל שיורשעו, לא תעמוד להם חזקת החפות. בנוגע לסבח, צוין כי התביעה לא חזרה בה מכל אישום כלפיו, וכי מיוחסים לו גם המעשים החמורים שבאישום השלישי, ועל כן אין תוחלת לתסקיר מעצר בעניינו. ובאשר לאוזיפה הפנה בא כוח המדינה לאשר נקבע בהחלטה האחרונה על הארכת מעצרו מיום 6.4.2020, בה התייחס בית המשפט לאותן טענות שמועלות מטעמו היום.

דיון והכרעה

8. לאחר עיון ובחינת טענות הצדדים הגעתי למסקנה כי דין הבקשות להתקבל.

9. כידוע, במוקד הדיון בבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים עומדים קצב התקדמות ההליך והאיזון בין זכויות הנאשם לבין הצורך בשמירת שלום הציבור ותקינות ההליך המשפטי. במסגרת זו על בית המשפט לתת דעתו, בין היתר, לאופי העבירות המיוחסות לנאשם ולמידת המסוכנות הנשקפת ממנו, עוצמת עילות המעצר הסטטוטוריות המתקיימות בנאשם, קצב התנהלות הדיונים והגורם האחראי להתמשכות ההליכים.

10. אכן, במצב דברים רגיל התמשכות ההליכים והמעצר לתקופה ממושכת מעבר לסביר ולמתחייב ממהותו של התיק, עשויים כשלעצמם לשנות את נקודת האיזון האמורה ולהצדיק בחינה של חלופת מעצר, אף אם זו נשללה בראשית הדרך. אלא שאין זה מצב הדברים במקרה הנדון.



המדובר בענייננו בפרשה גדולה ומסועפת ובתיק בהיקף כמעט חסר תקדים הכולל 13 אישומים, 18 נאשמים וכ- 470 עדים, ומטבע הדברים נדרש זמן רב לבירור והשלמת המשפט. למרות הזמן הרב שחלף מאז הגשת כתב האישום, אין למעשה חולק כי קצב התקדמות ההליך העיקרי בפרשה זו משביע רצון, וכי דיוני ההוכחות מתקיימים בקצב אינטנסיבי ומהיר, וניכר כי המותב הדין בתיק עושה כל מאמץ, בשיתוף פעולה של ההגנה והתביעה, על מנת לקדמו במהירות האפשרית.

11. לכך יש להוסיף כי עילות המעצר בענייננו הן בעלות עוצמה רבה. העבירות המיוחסות למשיבים הינן עבירות חמורות ביותר, ומצביעות על המסוכנות הרבה הנשקפת מהם. המדובר כאמור בעבירות רבות שבוצעו במסגרת ארגון פשיעה רב זרועות, ובכלל זאת מעשי רצח וניסיונות לביצוע רצח של גורמים עברייניים עמם חברי הארגון מסוכסכים, אשר הביאו למותם ולפציעתם של אזרחים חפים מפשע. כפי שכבר הדגשתי בהחלטותי הקודמות בעניינם של המשיבים, הרי שבהתאם לפסיקתו העקבית של בית משפט זה -

"רק במקרים נדירים ביותר ויוצאי דופן, ניתן יהיה להסתפק בחלופה למעצרו של מי שמואשם בעבירה של רצח בכוונה תחילה, שהיא החמורה שבעבירות. מטבע הדברים, אדם המסוגל לבצע רצח, מסוכן הוא לביטחון הציבור, וקשה ביותר להפריך חזקת מסוכנות זו. אדם שאינו בוחל אף בפגיעה בערך הבסיסי והאוניברסלי של קדושת החיים, אינו ראוי לאמון שהחברה נותנת באדם המשוחרר בערובה - שיקיים את תנאי שחרורו... את הסיכון מפניו של הנאשם שפגע בערך הנעלה מכל הערכים - יש להטיל על הנאשם ולא על סביבתו... משיועד הנאשם כי אם יורשע, דינו לכלות ימיו בין כתיב בית הסוהר - ספק רב אם יש דבר שירתיעו מלחזור על מעשיו כדי להימלט מן הדין או למען מטרה אחרת" (בש"פ 2646/97 עודה נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(1) 526, 527-528 (1997)).

וראו גם: בש"פ 6910/13 מדינת ישראל נ' קבלאן, פסקה 17 (17.10.2013); בש"פ 4030/19 מדינת ישראל נ' עאמר, פסקה 12 (19.6.2019); בש"פ 5391/20 מדינת ישראל נ' ג'בארין, פסקה 10 (4.8.2020); בש"פ 5418/20 חוסיינוב נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (17.8.2020) ורבים זולתם.

12. בנסיבות אלה, נוכח עוצמת עילות המעצר כאמור, ומאחר ועילות המעצר העיקריות בענייננו - המסוכנות הרבה והחשש להימלטות מן הדין - עומדים בעינם, ומשנמצא כי התיק מתנהל בקצב משביע רצון ומצוי ב"ישורת אחרונה", איני סבור כי נקודת האיזון השתנתה באופן המצדיק הימנעות מהארכת מעצרם של המשיבים ובחינת חלופת מעצר.

13. אשר על כן אני מורה על הארכת מעצרם של המשיבים 1 ו-2 בבש"פ 5767/20 ב- 150 ימים, החל מיום 28.8.2020; ועל הארכת מעצרו של המשיב בבש"פ 5806/20 ב- 150 ימים, החל מיום 1.9.2020, או עד למתן פסק דין בעניינם בתפ"ח 31343-04-19 (תיק ישן 24984-07-15) בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

ניתנה היום, ג' באלול התש"ף (23.8.2020).



ש ו פ ט

B04.docx_20057670 אב